

A rendészeti felsőoktatás fejlődése a rendszerváltástól az egyetemi karrá válásig

Absztrakt – A magyarországi rendőrtisztképzés bázisa 1971–2011-ig a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) volt. Az RTF államilag elismert, felsőfokú végzettséget igazoló diplomával bocsátotta ki végzett hallgatóit. Különösen a rendszerváltozás éveitől kezdődően időről időre felerősödtek az RTF képzésének egyetemi rangra emelésével kapcsolatos kormányzati elképzelések. Ezek valóra váltásának feltételei az 1990-es éveket követő mintegy két évtized következetes munkájával megteremtődtek. A 2012. január 1-jétől működését megkezdő Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Karként (RTK) befogadta az RTF-et, amely önálló felsőoktatási intézményként megszűnt. A tanulmány az RTF egyetemi karrá válásának útján vezet végig az olvasót. A szerző a tanulmány által átfogott időszak aktív részese volt. Többek között nyolc évig főigazgatóként irányította az RTF-et.

Bevezetés

Mindenekelőtt köszönetet mondok a felkérésért, nevezetesen: a *Magyar Rendészet* e kötetében – a fenti témájú írással – való megjelenés lehetőségéért. Rövid gondolkodás után igent mondtam. Döntésemben nem kis szerepet kapott az a tény, hogy jómagam a cím által átfogott időszakban különböző beosztásokban részese lehettem honi rendészeti felsőoktatásunknak.¹ Ennélfogva talán „furcsának” is tűnhetne, ha nem tudnék vagy akarnék véleményt formálni a témában. Nem tagadhatom azonban, hogy közlési vágyamat sokkal inkább az a szubjektivitásból eredő indíték táplálta, hogy a „saját szemüvegem keresztül láttatva” adjak képet arról, hogy milyen utat járt be a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) a rendszerváltás² éveitől³ az egyetemmé válásig, illetve miként éltem meg belülről ezt a folyamatot én. Magától értetődőnek tartanám azt, ha a szóban forgó folyamatot kívülről szemlélő, azt figyelemmel kísérő személyek (így például akár a mindenkori

¹ A rendészeti felsőoktatás kifejezést szűkebb értelemben használom, és az RTF-re vonatkoztatom. Magam is tisztában lévén azonban azzal, hogy ilyen jellegű tevékenység a tárgyalt időszak alatt máshol is folyhatott.

² Közismert tény a „rendszerváltás” kifejezés kapcsán, hogy különböző politikai megközelítések – legalábbis – némileg eltérő tartalommal értelmezik. Magam – sem politikai, sem történeti nézőpontból – nem kívánok állást foglalni. Írásomban a rendszerváltás (más terminológiával: rendszerváltozás vagy rendszer-változtatás) kifejezésen az államszocialista rendszer békés úton történt felszámolását, a magyar államnak – a pártállammal és annak kulturális, ideológiai kötődéseivel szakítva – demokratikus, köztársasági, pluralista európai állammá válását értem. Folyamatról lévén szó meg kell említeni, hogy a rendszerváltás egyes nagy jelentőségű „mozzanatai” már az 1990 előtti évekhez is köthetők. Így például 1989-ben megtörtént Nagy Imre újratemetése, illetve a Magyar Köztársaság kikiáltása.

³ A képet jobban árnyalhatná az RTF rendszerváltást megelőző, mintegy két évtizedes, 1971–1989-ig terjedő működésének bemutatása, ez azonban talán egy másik dolgozat témája lesz.

irányító főhatóság képviselői) mást hangsúlyoznának, vagy emelnének ki, vagyis más-hogy súlypontosznának, és bizonyos kérdésekben – az enyémtől eltérő más „információs közegben” való „mozgásuknál” fogva, ott tevékenykedve – esetleg részben vagy egészben eltérő álláspontra helyezkednének.

Azt is előre kell bocsátanom, hogy a fent jelzett szubjektív megközelítés semmiképp nem járhat konkrét személyeknek való sérelem okozásával. Senki jó hírének, becsületének, szakmai munkásságának nem kívánok ártani. Úgy vélem, hogy – kevés kivételtől eltekintve – ki-ki „megkapta” egyébként is azt, ami akár pozitív, akár negatív értelemben „járt” neki. Amennyiben nevetek említek, azt csupán olyan személyekre nézve engedem meg magamnak, akik – szubjektív megítélésem szerint – jelentős érdemekkel bírtak abban, hogy az RTF a rendszerváltozást követően egyáltalán a magyar felsőoktatási rendszer része maradhatott, valamint abban, hogy az ezredforduló második évtizedének elején egyetemi karrá válhatott.

A címben megjelenő „felsőoktatás fejlődése” kifejezés ne riasszon el senkit. Az adott időszak „fejlődését” minden bizonnyal érzékeltetni lehetne az eltelt évek alatt napvilágot látott új és újabb, vagy legalábbis „korszerűsített” tantervek, a személyi feltételek, valamint a hallgatói (akár szakokra bontott) létszámok és egyéb adatsorok, táblázatok időrendbeli közlésével, mert ezek rendelkezésre állnak. Magam e munkában – mindamellett, hogy ahol szükségét látom a tételes adatközlésnek, ott megteszem – elzárkózom attól, hogy a „fejlődést” csupán statisztikai információk mechanikus közreadásával mutassam be.

A tanulmány tagolásánál az ezredforduló előtti, illetve utáni évtizedet vettem alapul, felosztva ezeket öt fejezetre (I–V.), igazodva a tárgyalt mintegy két évtized vezetői periódusaihoz.

Engedtessek meg nekem, hogy kissé formabontó módon ott kezdjem, ahová – ha a történeti hűséghez, időrendiséghez szigorúan ragaszkodnék – írásom végén kellene eljutnom. Teszem ezt azért, mert mégiscsak – nem más, mint – az alábbi néhány sor (két dokumentumból felidézve, amelyeket később még felhívok) szolgáltatja az okot arra, hogy a témával foglalkozhatunk.

A 2010. évi parlamenti választásokat követő rövid időn belül tartott vezetői értekezlet munkaanyaga rögzítette, hogy: 1. Ismertetésre került a *Magyar Közigazgatási Egyetem* létrehozásának koncepciója, amely a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZMNE), a Rendőrtiszti Főiskola (RTF), valamint a Budapest Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara (BCE-KIK) közötti együttműködésen alapulna. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) élére kíván állni e kezdeményezésnek. 2. A résztvevők áttekintették a három intézmény (ZMNE – RTF – BCE-KIK) képzési és kutatási profiljának egymáshoz való viszonyát, a kíváncsú továbbképzési és átképzési kapcsolódásokat. Megállapítást nyert, hogy a nemzeti közszolgálati egyetem elképzelése kapcsolódhat az állam tekintélye helyreállítására való kormányzati törekvéshez. Az Európai Unióban ilyen jellegű intézményre nem találhatunk példát. A KIM, a BM és a HM képviselői tárcaközi bizottságban készítik el a javaslattal kapcsolatos kormányhatározatot megalapozó megvalósíthatósági tanulmányt. A bizottságba meghívást kap

a ZMNE, a RTF és a BCE-KIK képviselője. A Bizottság munkáját dr. Kis Norbert KIM miniszteri biztos koordinálja.⁴

2010. december 15-én már hatályba lépett a Kormány 1278/2010. (XII. 15.) számú határozata (a *Nemzeti Közszerológati Egyetem létrehozásáról*).⁵ A határozat rögzíti:

„A Kormány felismerve, hogy a közszolgáltatón belül a polgári közigazgatás, a rendvédelem, a honvédelem és a nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományában a hivatástudat és a szakértelem erősítése összehangolt és tervezett utánpótlásképzést tesz szükségessé, továbbá a pályaelhagyás helyett a társadalom számára hatékony munkavégzés biztosítására és a nyugdíjazás utáni élet-szakaszra a közszológati pályáorientációt támogató továbbképzési rendszert kell működtetni, a közszológati felsőfokú szakemberképzést egységes intézményi alapokra kívánja helyezni.”

Együttal:

„A Kormány a honvédelmi és katonai felsőoktatást végző Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a rendvédelmi és rendészeti felsőoktatást képviselő Rendőrtíszti Főiskola és a Budapesti Corvinus Egyetemről különváló, a közigazgatási felsőoktatást alapevékenységként folytató Közigazgatástudományi Kar egyesülésével – a három intézmény hagyományainak megőrzése mellett, a szorosabb oktatási és kutatási együttműködés, valamint a hatékonyabb működtetés érdekében – elrendeli a Nemzeti Közszerológati Egyetem létrehozását. A Nemzeti Közszerológati Egyetem a felsőfokú közszológati szakemberképzés bázisintézményeként, az egyesülő intézmények jogutódjaként 2012. január 1-jén kezdje meg működését. A jogelőd intézmények a Nemzeti Közszerológati Egyetem önálló egyetemi karaiként működjenek.”

A rendszerváltozást követő első évtized történései

1990. május 23-án hivatalba lépett a rendszerváltás utáni első szabadon választott magyar kormány. A korabeli dokumentumokból nyomon követhető, hogy a magyar társadalom többségében a „pártállami” erőszakszervezetekkel, így a rendőrség (különösen annak állambiztonsági területen tevékenykedő) állományával szembeni bizalom is szinte a nullával volt egyenlő. Ez persze az új kormány részéről is érezhető volt, és abban is megmutatkozott, hogy „nyugati” mintára a leváltott országos rendőrfőkapitány székébe az akkori legfelsőbb bíróság elnökhelyettesét („civil személyt”) ültették. Szinte azonnal megindult a rendőrség állományának átvilágítása, majd átszervezése. A rendőrség állambiztonsági szológátát pedig – mint olyat – átszervezésekkel, illetve az állomány jelentős részének elbocsátásával megszüntették. Egyidejűleg jelentős nagyságrendű – politikai okokból érthető – „civilizációs” folyamat indult meg.

A belügyminiszter közvetlen felügyelete alatt álló RTF-ről azonban mintha (legalábbis e felső, miniszteriális szinten) megfeledeztek volna. Az elkövetkezendő évek

⁴ Részlet a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Közigazgatási Államtitkárság 2010. július 6-án kelt (nem minősített) Emlékeztetőjéből.

⁵ Lásd e tárgyban még a 2011. március 28-án kihirdetett 2011. évi XXXVI. törvényt (a Nemzeti Közszerológati Egyetem létesítéséről), valamint a 2011. október 17-én kihirdetett 2011. évi CXXXII. törvényt (a Nemzeti Közszerológati Egyetetről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról).

során, egészen 1996-ig, a rendvédelmi szakemberek felsőfokú alapképzése nem szerepelt miniszteri értekezlet önálló napirendjén.⁶

A rendszerváltozás – eltekintve most az országban zajló közpolitikai események bemutatásától – valamikor 1990. kora nyár elején érkezett meg az RTF-re. Az intézmény parancsnoka – kötelező jelenlét előírásával – a főépület „A” (később: dísz-) termébe állománygyűlés (összmunkatársi értekezlet) tartását rendelte el.⁷

Az értekezleten megjelent Horváth Balázs belügyminisztert az RTF rendőr ezredesi rendfokozatú parancsnoka,⁸ valamint – nem kis meglepetésünkre – Kratochwill Ferenc tanár úr⁹ kísérte. Az értekezlet nem tartott sokáig. A miniszter a szót magához ragadva bejelentette, hogy megköszöni a parancsnok eddigi munkáját – átadott neki egy dísztört –, és azonnal felmenti beosztásából, az RTF további munkáját pedig a jövőben főigazgatói kinevezéssel dr. Kratochwill Ferenc egyetemi docens irányítja. A volt parancsnok még emésztette a hallottakat. Mint utóbb kiderült, a felmentéséről nem sokkal korábban – a miniszter érkezésekor – szerzett tudomást. Lehetőséget kapott arra, hogy „elköszönjön” az állománytól. Megköszönte az állománynak az együtt töltött évek munkáját, és (becsületére legyen mondva) nem minden kritikai él nélkül a miniszter jelenlétében kijelentette: „Azt kívánom mindenkinek, hogy ne így küldjék el a szolgálati helyéről.” A kurtára, furcsára sikeredett állománygyűlés Kratochwill tanár úr néhány üdvözlő szavával és a miniszter gyors távozásával véget is ért.

A vezetőváltás érzékelhetően megnyugvást hozott. Elsősorban az új főigazgató személyének, tudományos reputációjának köszönhetően, de annak is, hogy főigazgató úr kinevezésében látni véltük annak garanciáját, hogy az RTF felsőoktatási intézményként működhet a továbbiakban is.

⁶ Lásd (nem minősített) Előterjesztés a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) munkájáról (1996. október 15.) Az Előterjesztésből – egyértelműen – kitűnik, hogy az RTF iránti miniszteri (értekezlet) önálló napirendi szintű „érdeklődés” kiváltó oka a módosított felsőoktatási, valamint a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról szóló – 1996. szeptember 1-jén hatályba lépett – törvény lehetett.

⁷ Természetesen a szóban forgó berendelést megelőzően már folytak a találgatások az RTF kisebb-nagyobb közösségeiben (fűszerezve a jól értesültek pletykáival) arról, hogy az újonnan választott Kormány milyen sorsot szán tanintézetünknek. A találgatások között helyet kapott, hogy az RTF kikerül a felsőoktatás rendszeréből, mert a jövőben sürgőssé válik, hogy a rendőrség saját berkein belül (a Belügyminisztérium felügyelete alatt) osztogasson diplomákat. Többen vizionáltak az akadémiai képzés (RAK) visszaállítását, amely a végzeteknek korábban nem állami felsőfokú végzettséget (diplomát), hanem „csak” felsőfokú (a BM meghatározott beosztásainak ellátásához szükséges) szakmai végzettséget biztosított. Szóba került az RTF más felsőoktatási intézménybe történő beolvasztásának gondolata is.

⁸ Az RTF alapító parancsnokának, a mindmáig nagy tisztelettel övezett Györök Ferenc tábornok úr székét parancsnokként 1986-ban elfoglaló rendőr ezredes mintegy négy évig tartó regnálása szakmai értelemben is „mélyrepülésbe” vitte az RTF-et. „Elegáns ember volt, azzal a nyugtalanító tulajdonsággal, hogy lehetőleg nem nézett senki szemébe. Emellett hirtelenharagú, mondhatnám indulataiban fékezhetetlen despotikus karaktert képviselt.” Lásd Csefkó Tamás: *Rabszolgák köpenyben*. Szeged, Bába, 2007. 275.

⁹ Kratochwill tanár úr régi ismerősünk volt. A 80-as évek végéig – az ELTE docenseként – mint meghívott óraadó, a büntető eljárásjog előadásait tartotta az RTF-en is. Miután magam is oktattam a tárgyat, így közvetlen munkatársa lehettem. Tanár úr hallatlan szerénységével, emberségével és tudásával már akkor kivívta tanszékünk kollektívájának osztatlan elismerését és szeretetét.

I.

Tehát rövidesen, már az elkövetkező hetekben különböző vezetői szinteken megkezdődött a munka, hiszen az 1990-es országgyűlési választások nyomán bekövetkező társadalmi-politikai átalakulás, a politikai rendszer megváltozása alapjaiban érintette a Rendőrtiszti Főiskola tevékenységét is.

A civilizáció az RTF-et is elérte,¹⁰ amelyet pedig alapításától fogva a BM úgynevezett zárt felsőoktatási intézményként, belső beiskolázási rendszerben működtetett. A rendőrségtől, illetve 1972-től a BV-től a zártpályás beiskolázás alapvetően determinálta – bár a hallgatójelölteknek felvételi vizsgát kellett tenniük a bekerüléshez – a „merítési bázist”.

Az RTF élén történt vezetőváltást jelentős szervezeti átalakítások is követték. Nóvumnak számított az 52 fős Főiskolai Tanács (FT) megalakulása. Hamar kiderült, hogy ilyen létszámú – legalábbis határozatképes – grémium összehívása nehezen kivitelezhető, ezért a főigazgató létrehozta az FT hétfős Elnökségét. Ennek az ötfős vezetői értekezleten kívül két beosztotti állományú tagja is volt: egy oktató¹¹ és az intézmény gondnoka.

A rendszerváltozással a főiskola a közrendvédelmi és BV-szakok kivételével megnyitotta kapuit a polgári életből jelentkező fiatalok számára is. Egyúttal pedig 1991-ben sor került a Vám- és Pénzügyőr Tanszék¹² létrehozására, továbbá 1992-ben megindult a képzés a határrendészeti szakon is, az újonnan alapított Határrendészeti Tanszék gondozásában.

Az oktató munka – figyelemmel a tanszéki szerkezet¹³ megváltoztatására is – több ponton képes volt alkalmazkodni a megváltozott társadalmi és jogi környezethez. Törekvések voltak arra is, hogy a képzés kövesse a szakma kihívásait. Említést érdemel a társadalomtudományi stúdiumok – nem csak a szóban forgó tárgyat oktató tanszék nevének változtatásában testet öltött – gyökeres átalakulása, valamint a megújuló joganyag beemelése a tételes jogi tárgyakba. A közbiztonság védelmezésével és a bűnözés alakulásával összefüggő új jelenségekre adott pedagógiai válasz, az emberi jogi és a szakmai etikai ismeretek megjelenése a tantervben, az informatika beépülése a szakmai képzésbe, a nyelvoktatás általánossá válása, végül a testnevelésnek a sajátos szakmai követel-

¹⁰ E folyamat az RTF vonatkozásában mondhatni túl jól sikerült, hiszen voltak, akik – a tartalmi lényegét félretéve – szó szerint láttak neki a végrehajtásának. Egy ideig úgy tűnt, hogy sikerült a fürdővízzel együtt a gyereket is kiönteni. Az említett összmunkatársi értekezleten a belügyminiszter egyebek mellett kijelentette: „Nem akarok többet egyenruhát meglátni az intézményben!” A szeptemberi ünnepélyes tanévnyitón felsorakozott hallgatói állomány mondhatni érdekes „civil” képet mutatott a szélsőségektől (rövidnadrág, strandpapucs) eltekintve is. A botrányért, pestiesen szólva, főigazgatónkkal „vitették el a balhét”.

¹¹ Nem kis büszkeséggel töltött el, hogy ez az oktató az akkori Blaskó Béla r. őrnagy, főiskolai docens lehetett. Természetesen ennél sokkal fontosabb, hogy az RTF legmagasabb szintű vezetésének, a napi operatív döntéseket meghozó testületnek válhattam tagjává.

¹² Megrendelői igényre 1987-ben, még csak levelező tagozaton, de megindult a vámnyomozóképzés. A Tanszék portfóliója az 1991-es megalakulását követően vámigazgatási szakkal vált teljessé, mind a nap-pali, mind a levelező tagozatos képzésben.

¹³ Megjegyzést érdemel, hogy már 1990 februárjában a korábbi állambiztonsági szak bűnügyi szakká lett átnevezve, egyúttal megszüntetésre került az Állambiztonsági Tanszék, de nem került el a módosítást a II. félévi tanórárend sem. A rendszerváltozás időszakában a törzs- és a tanári állomány létszáma mintegy 380 fő volt (2/3 kinevezett és szerződéses polgári alkalmazotti, illetve 1/3 hivatásos állományú arányban).

ményekhez történő közelítése mind-mind jelezte a tanintézet oktatói közösségeinek erőfeszítését.

Mindezen eredmények értékét növelte, hogy azok az oktatómunka folyamatossága mellett valósultak meg, hatásfokukat viszont jelentősen csorbitotta, hogy létrejöttük nem egy átfogó korszerűsítési stratégia keretei között történt, hanem sokkal inkább esetleges és időnként rögtönzésektől sem mentes intézkedéseknek voltak köszönhetőek.

A fejlesztési munkálatok első szakasza az 1990–1994 közötti időszakra tehető. Ennek a periódusnak a következő sajátosságai érdemelnek említést:

- Az ORFK 1993-ban elkészítette az Egységes – háromszintű – Rendőrszakképzés Koncepcióját (1994–1996). A hivatkozott koncepció a főiskolai alapképzéssel kapcsolatban semmiféle konkrétumot nem tartalmazott, így azt az RTF tevékenységének szervezésében nem lehetett figyelembe venni. Magam azzal értettem egyet, hogy az oktatási koncepció kidolgozása a felhasználó igényeinek figyelembevételével az RTF feladata.
- Megszűnt a korábbi minisztériumi szintű oktatásfelügyelet. Ez épp abban az időszakban történt, amikor a felsőoktatási törvény újrakodifikálásával és az oktatás egész szervezetének az átalakulásával jelentősen megnövekedtek azok az igazgatási feladatok, amelyek tanintézeti keretek között nem voltak megoldhatók, és amelyekhez minisztériumi apparátusra lett volna szükség.
- Az Országos Rendőr-főkapitányságnak a Belügyminisztérium szervezetéből történt kiválásával tovább nőtt a távolság a rendvédelmi felsőfokú szakképzés gerincét alkotó rendőrtisztté válás és a végrehajtó szolgálatok munkája között, annak ellenére, hogy a főiskolai oktatás minden korábbi értékelése rámutatott a gyakorlati módszertan gyengeségeire és annak fontosságára, hogy a szakiskolának szoros együttműködést kell fenntartania a gyakorlattal.
- Eltekintve egy részvizsgálatától (amelyet a Team Consult végzett), elmaradt a tanintézet helyzetét pontosan felmérő állapotanalízis, noha ez egy megalapozott tervezőmunkához feltétlenül szükséges lett volna.

Annak ellenére, hogy a megfelelő diagnózisok nem álltak rendelkezésre, a rendszer-változás első négy esztendejében mégis voltak biztató kísérletek. Ezek azonban több központban, egymástól elszigetelten történtek. A tervezőműhelyek együttműködésének hiánya miatt végrehajtható és minden részében jól illeszkedő egységes koncepció nem születhetett.

A távlatos elképzeléseket akadályozta az oktatás egész vertikumát átfogó jogi szabályozás késedelve, amit jelez az is, hogy a szakképzésről és a felsőoktatásról csak 1993-ban született meg az alapjogszabály,¹⁴ a rendvédelmi szakterület sajátosságai pedig csak 1996-ban kerültek törvényi¹⁵ megfogalmazásra.

¹⁴ Lásd 1993. évi LXXX. törvény a felsőoktatásról.

¹⁵ Lásd 1996. évi XLV. törvény a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról. E törvény preambuluma szerint: „A katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézményekben folyó tevékenység célja – a magyar felsőoktatási rendszer részeként a fegyveres szervek személyi állományának sajátos életviszonyaihoz igazodó körülmények között – a fegyveres szervek

A koncepcióalkotás esélyeit előre nem felmérhető körülmények is csökkentették. Szo-
morú tény, hogy a Rendőrtiszti Főiskola 1990-ben kinevezett főigazgatóját, Kratochwill
tanár urat – aki, mint arra fentebb már utaltam, a felsőoktatásban nagy tapasztalatokkal
rendelkező, iskolaalapító egyéniség volt – súlyos betegsége, majd pedig halála akadályozta
meg abban, hogy egy nagyszabású korszerűsítési folyamat élére álljon.¹⁶

II.

Kratochwill tanár úr 1993-ban bekövetkezett halála után hónapokig – kinevezett – első
számú vezető nélkül maradt a Rendőrtiszti Főiskola.¹⁷ Folyt a találgatás, mi lesz az intéz-
mény sorsa. Miért nem neveznek ki vezetőt? Szárnyra keltek olyan híresztelések is,
hogy az RTF majd beolvad az akkor még Zrínyi Miklós Katonai Akadémiába. Hogy
a minisztériumi döntéshozók hezitáltak-e ezen, vagy sem, mi konkrétan nem tudhattuk.
Azt pedig, hogy ezek a híresztelések – akkor csak kiszivárogtatások voltak, de – mégsem
nélkülöztek minden alapot, néhány év után vált bizonyossággá. Pár hónap után azonban
lehiggadtak a kedélyek.¹⁸

Az RTF vezetésében 1994. március 1-jén bekövetkezett személyi változással egyide-
jűleg tehát megkezdődött az oktató-nevelő munka hatékonyságának emelését, valamint
a megnövekedett mennyiségi és funkcionális követelményekhez való igazítását célzó,
az oktatás szervezete és tartalma egészét átfogó korszerűsítési munka.

Dános tábornok úr majd két évet átölélő parancsnoki tevékenységében – amelyről most
már visszatekintve elmondhatom, kiemelkedő jelentősége volt az intézményi önállóság

hivatásos tiszti utánpótlásának, valamint a honvédelmet és a rendvédelmet érintő tevékenységet végző
szakemberek képzése.”

¹⁶ Kratochwill Ferenc emlékének adózva a hallgatók, oktatók, illetve az oktatás területén kiemelkedő
tevékenységet végző személyek részére az RTF Tanácsa 2001-ben Kratochwill Ferenc-díjat, 2002-ben
Kratochwill Ferenc-érmet, illetve 2002-ban Kratochwill Ferenc-emlékgyűrűt alapított.

¹⁷ Az „átmeneti” időszakban Dénes Sándor r. ezredes, általános helyettes, megbízott főigazgatóként – elis-
merésre méltó szakértelemmel – irányította az intézményt.

¹⁸ Mintha csak ma lenne, úgy látom magam előtt annak az 1994-es vezetői értekezletnek minden részletét,
amelynek nyitányaként Kónya Imre belügyminiszter érkezésére vártunk az RTF dísztermében. A Fel!
Vigyázz! vezényszó után a vezénylő tiszt jelentést tett a beérkező miniszternek, aki felment a színpadra,
és onnan köszöntötte a berendelteket. Mielőtt helyet foglalhattunk, a velünk szemben álló miniszter egy
kézmozdulattal maga mellé invitált valakit, akit eddig nem vettünk észre. Aki ismeri az RTF dísztermét,
tudja, hogy az előjáró a neki háttal álló állomány mögül érkezik előre, a jelentést tevő tiszt elé. Meglepődve
láttuk azt, hogy a miniszter kit hívott maga mellé az emelvényre. Nem mást, mint az akkori előírásoknak
megfelelő egyenruhában, elegáns ingblúzban megjelenő és őrnagyi rendfokozatot viselő Dános Valért.
A miniszter rövidre fogva mondókáját közölte, hogy kevés ideje van, és azért jött, hogy bejelentse: dr.
Dános Valért kinevezte rendőr ezredesnek, egyúttal a Rendőrtiszti Főiskola parancsnokának. A minisz-
ter még rövid tájékoztatást adott aktuális kérdésekről, majd elkészönt és távozott. Sok időnk nem volt
a csodálkozásra. Nem túlzok, ha azt mondom, hogy meglepetésünkből gyorsan ocsúdtunk. Az RTF sze-
mélyi állományának – az intézmény helyzetével, jövőjével kapcsolatos, fentebb jelzett híresztelésekkel
terhelt – bizonytalansága kezdett „felengedni”. Sokan fellélegeztek, hiszen többségünk korábbról már
ismerte az új parancsnokot, és többé-kevésbé tisztában voltunk azzal, hogy emberi, vezetői kvalitásait,
valamint több évtizedes szakmai-tudományos reputációját is figyelembe véve – mindenekfölött a főiskola
szellemiségének formálásában, jövőjének alakításában – mire számíthatunk.

megőrzésében és a rendészeti felsőfokú értelmiség képzési rendszerének megreformálásában – nem kellett csalódnunk. Az új parancsnok persze nem az égből pottyant. Gözerővel látott neki a munkának, és már első rendelkezései, valamint közvetlen vezető társainak kiválasztása, illetve néhány régebbi vezető munkájának a megköszönése sejtette, hogy nagy vonalakban már kész koncepcióval érkezett. Készült, készülhetett a parancsnoki poszt betöltésére, amelyben jelentős segítségére lehetett, hogy korábbi – az RTF-t illető – alapos ismereteit felfrissítve, némi túlzással, de zökkenőmentesen vette át az irányítást. Ez utóbbi dolog – különösen egy oktatási-nevelési, nem utolsósorban tudományos tevékenységet folytató intézmény életében – pedig fontos kritérium.

Rövid idő elteltével tehát megismerhettük a „Rendészeti Felsőoktatás Korszerűsítésének Koncepcióját”, amelynek kidolgozása már Dános tábornok úr nevéhez fűződött.

Már a koncepció bevezetése is érzékeltette, mik a legfontosabb célkitűzései.

„A rendszerváltás alapvetően megváltoztatta a rendőrséggel és ezen belül a Rendőrtiszti Főiskolával szembeni mennyiségi és funkcionális elvárásokat is. A főiskolai képzésnek biztosítania kell a jövőben, hogy a végzett hallgatók olyan szakismeretekkel, mesterfogásokkal rendelkezzenek, amelyekkel képesek szakértelmiségi feladatokat ellátni, s ennek részeként személyes felelősséget vállalni a társadalom által elfogadott állampolgári érdekek érvényesítésében.”

Az új célkitűzések megvalósításához feltárássra kerültek az RTF működésének neuralgikus pontjai. Jellemző volt az új vezetés elszántságára, hogy a reform érdekében milyen területek megváltoztatására fókuszált. Ezek közül kiemelésre érdemesek az alábbiak:

- A főiskolai képzésen belül az elméleti és a gyakorlati képzés optimális aránya helyett az elméleti jelleg dominál. Ez jelentős módon akadályozza a rendvédelmi szakfőiskolai célok megvalósítását.
- Az oktatásra és képzésre biztosított idő, továbbá a végrehajtandó oktatási feladatok egyértelművé teszik, hogy a vegyes hallgatói állomány – különösen a polgári életből felvettek – a négyéves képzési idő bevezetése nélkül nem készíthetők fel a megfelelő színvonalon a gyakorlati feladatok ellátására.¹⁹
- A felsőoktatás intézményeire jellemző tendenciák mellett a szorosan vett szakmai érdekek, a személyi állomány belső mobilitásának és sokoldalú felhasználhatóságának biztosítása indokoltá teszi a generalizált képzést. Ez viszont akkor tudja elérni a célját, ha biztosítjuk a későbbiekben az alapképzésben részt vett hallgatók számára az adott szakirányú továbbképzést is.²⁰

Az RTF 1994. évi munkájáról szóló *Összefoglaló beszámoló jelentés*ben pedig már számot lehetett adni a beindult reformokról. A Jelentésből az alábbiakat tartom kiemelésre érdemesnek:

¹⁹ Messzemenően egyetértettünk azzal az elgondolással (1994 őszén), amely kifejezést nyert a koncepcióban. Nevezetesen: távlataiban arra kell törekednünk, hogy a főiskola alkalmassá váljon és átálljon az egyetemi szintű képzésre. E cél megvalósításának egyik fontos – jelentőségét tekintve alapvetően formai – feltétele pedig a négyéves, nappali tagozatos képzésre történő átállás.

²⁰ Részletek a Rendőrtiszti Főiskola *A rendészeti felsőoktatás korszerűsítésének koncepciója* címmel 1994 májusában a belügyminiszter által jóváhagyott – nem minősített – tervezetből.

- Létrejött a Rendészeti Vezetőképző és Kutatóintézet.
- Az RTF élére hivatásos állományú vezető került, felismerve, hogy az RTF sajátos cél- és feladatrendszere döntően parancsnokláson alapuló vezetői magatartást igényel. A főiskola-parancsnok egyszemélyi felelőssége mellett megvalósult a törzskari vezetési forma.
- Az oktatás területén a legfontosabb feladat az – átmeneti, új – tanterv elkészítése volt, amely a közbiztonság szükségleteihez és a rendvédelmi szervek igényeihez jobban alkalmazkodó praxisorientált képzés bevezetését tűzte ki célul.
- Megkezdődött az oktató-nevelő munka hatékonyságának emelését, valamint a megnövekedett mennyiségi és funkcionális követelményekhez való igazítását célzó, az oktatás szervezete és tartalma egészét átfogó korszerűsítési munka. E korszerűsítési munka alapelveként került meghatározásra, hogy a Rendőrtiszti Főiskolán folyó tisztképzés a rendőrség és más rendvédelmi szervek megnövekedett igényeit képes legyen hosszabb távon maradéktalanul kielégíteni, illetve a végrehajtás során figyelemmel kell lenni azokra a távlati célokra és stratégiákra is, amelyeknek lényegi vonásai az átszervezés idején már körvonalazódni látszanak.
- Ahhoz, hogy az oktatási szervezeti egységek rendszere jobban igazodjon az oktatás tartalmi vonatkozásaihoz, új szervezési állománytáblázat lett kialakítva. A korábbi 15 oktatási szervezeti egység 12 egységre redukálódott. Valamennyi funkcionális szervezeti egység a főtitkár irányítása alá került.
- Létrejött a Rendészeti Vezetőképző és Kutatóintézet, amely a Belügyminisztériumhoz tartozó rendvédelmi testületek vezetőképzési igényeit volt hivatva kielégíteni. Az intézet kidolgozta a vezetőképzés és továbbképzés koncepcióját, valamint a kétfokozatú minősítő szakvizsgák rendszerét.
- Elkészültek az egyes szervezeti egységek vezetőinek feladatát és felelősségét egyértelműen definiáló új munkaköri leírások.
- Megkezdődött a belső számítógépes vezetői információs rendszer kiépítése.
- A főiskolai képzésben részt vevő rendvédelmi testületek vezetőivel folyamatos, jónak minősíthető munkakapcsolat alakult ki, amely nagymértékben hozzájárult a képzés gyakorlatiasabbá tételéhez, az általuk támasztott igényekhez történő igazításához.
- Az oktatás területén legfontosabb feladatként új – átmeneti – tanterv készült, amely a közbiztonság szükségleteihez és a rendvédelmi szervek igényeihez jobban alkalmazkodó praxisorientált képzés bevezetését tűzte ki célul. Megtörtént a tantárgyi struktúra felülvizsgálata, az oktatás súlypontjainak újradefiniálása.
- A rendvédelmi testületek megnövekedett képzési igényeinek kielégítése érdekében megkezdődött – kísérleti jelleggel – a távoktatás bevezetése.
- Megkezdődött a hallgatói állomány felkészítése a csapaterős rendőri feladatok végrehajtására.
- Az RTF tudományos tevékenységét a tervszerűség és az eredmények hasznosíthatóságára törekvés jellemezte. A főiskola keretében működő Rendészeti Vezetőképző és Kutatóintézet jól koordinálta a tudományos kutatómunka, a tudományos továbbképzés valamennyi elemét.

- Az RTF Tanácsa az 1995. október 18-án megtartott ülésén elfogadta az Egységes Oktatói Követelményrendszeréről szóló Szabályzatot.
- Az egyes oktatási szervezeti egységeknél folyó tudományos munka eredményeként több mint húsz kutatási program volt folyamatban, és hatan sikeresen teljesítettek – a jogtudomány, a neveléstudomány, a hadtudomány és a történelemtudomány területein – a kandidátusi fokozat megszerzéséhez előírt feltételeket.
- A hallgatók tudományos érdeklődésének szintere a Tudományos Diákkör, amelynek keretében kilenc szekció adott lehetőséget az elkészült tudományos dolgozatok megvédésére.

A Jelentést alapul véve megállapítható, hogy lényegét tekintve a főiskola új vezetésének kinevezésekor vállalt, az oktató-nevelő munka korszerűsítésére irányuló koncepcióban definiált feladatok időarányos végrehajtása megfelelő szinten realizálódott.²¹

Mintegy összefoglalásként azonban meg kell jegyezni a következőket. Az RTF parancsnoka az 1994-es kormányváltást követően szóban megkapta a miniszteri megerősítést az RTF-et érintő reformok végrehajtására, a megkezdett kidolgozó munka folytatására az új belügyminisztertől is. Sőt, időközben miniszteri döntés született a képzés négyéves időtartamra történő felemelésére és a felvételi eljárás megváltoztatására. A miniszteri döntést előkészítő megbeszélést a belügyminiszter kabinetfőnöke vezette, amelyen az országos rendőrfőkapitányon kívül a BM, illetve az ORFK vezető munkatársai vettek részt. Az RTF apparátusa, miniszteri megerősítését követően, gőzerővel látott neki a szakterületek szerinti – négyéves időtartamú képzésre történő átállással összefüggő – feladatok végrehajtásának. Az 1994/1995. tanévben a tanszékek – jelentős többletterhelés vállalásával – kidolgozták a négyéves főiskolai tisztképzésre átállás programját, amely a következő tanévtől kerülhetett volna bevezetésre. 1995 őszére azonban a beosztotti állomány által – akkor még – nem ismert okok miatt megfeneklett a reformokat ígérő koncepció végrehajtása.

III.

Konstatálhattuk, hogy szinte egyik napról a másikra (1996. január 1-jétől) új parancsnok irányítja a Rendőrtiszti Főiskolát.²² Nem értettük Dános tábornok menesztésének, az általa beindított reformfolyamatok befagyasztásának okát. Elsősorban nem is a reformok bevezetése érdekében – úgy a tanszékek, mint a vezetés által – elvégzett jelentős mennyiségű munka miatt, hanem egyszerűen azért, mert a jövőre irányuló elképzeléseket az állomány kiemelkedő többsége a magáévá tette. A jól értesültek híreszteléseivel pedig már akkor sem volt semmi értelme foglalkozni.

²¹ Részletek az *Összefoglaló beszámoló jelentés a Rendőrtiszti Főiskola 1994. évi munkájáról* című – nem minősített – anyagból, Budapest, 1994. december 18. jegyzi: Dr. Dános Valér r. dandártábornok.

²² Az új parancsnok kinevezése abból a szempontból is „sajátos” volt, mert a honi felsőoktatási intézmények élére ez idő tájt már csak tudományos fokozattal rendelkező személyek pályázhattak. Ez esetben ez az alapvető kritérium hiányzott.

Később persze megismerkedhettünk az irányító minisztériumnak a koncepciót, illetve annak végrehajtását érintő – az 1994 márciusától 1995 decemberéig terjedő időszakra vonatkozó – kritikájával. Ez megállapította, hogy a szóban forgó időszakot egyfelől a dinamikus változások és az átfogó reformok megszületése, másfelől pedig ezeknek a végig nem vitele jellemzi. Így többek között:

- Elkészült a főiskolai képzés átalakítását szolgáló reform tanterv, amely egyes pontokon helyesen határozta meg a tanintézet előtt álló feladatokat. Indokolt volt az a célkitűzés, amelyik a gyakorlati képzés erősítésére és a végrehajtó szolgáltatásokkal tartott kapcsolatok szorosabbá tételére irányult.
- Az új tantervnek viszont fogyatékosága volt, hogy ezúttal sem alapozhatott egy szakszerű és mindenre kiterjedő helyzetfelmérésre, és nem kellő mértékben épített a végrehajtó szolgálatok követelményeire, főleg azért nem, mert az ilyen fordulatokhoz nélkülözhetetlen koordináció elmaradt, avagy csak formálisan került végrehajtásra.
- A reform szakítani kívánt a rendőri területen addig követett specializációval, és egy általános rendőri szak bevezetését tervezte. Nem lett kellő alaposággal mérlegelve a magyar rendőrség növekvő tisztigénye, amelyet sem a képzés négy évre történő felemelése, sem pedig a szükségszerűen bekövetkező hallgatói létszámcsökkenés nem tudott volna követni.
- Tervezési hiba volt két olyan új szak – nemzetbiztonsági szak és civil biztonsági szak – igen rövid határidővel történő indításának elhatározása, amelyeknek a jogi, a személyi, valamint a tárgyi feltételei nem voltak meg, és az elgondolt időszak alatt megteremtésükre nem mutatkozott esély.²³
- A vezetése elismerésre méltó erőfeszítéseket tett a pedagógiai, valamint a kutatómunkához nélkülözhetetlen autonómia biztosításáért. Ugyanakkor azonban nem helyeződött kellő súly a rendvédelmi szakképzés sajátosságaira. Különösen arra a tényre, hogy a már előkészületben lévő egységes szolgálati törvény tervezete eldöntötte, a rendőrség és a közbiztonság oltalmazásában hatáskörrel rendelkező más rendvédelmi szervek megőrzik centralizált felépítésüket, katonai rendjüket, a végrehajtó területeken általános marad a hivatásos szolgálati jogviszony. Mind-ezen tényezőknek a zárójelbe tétele olyan külön jogállási törvény kodifikálásához

²³ A kérdés azonban Dános tábornok leváltása után is napirenden maradt, mert 1996. január 17-én az RTF öt követő parancsnoka a 15-1000/0012/035/95. sz. – nem minősített –, Vidus Tibor vezérőrnagynak, a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának címzett átiratával tájékoztatás céljából megküldte a Nemzetbiztonsági szak alapításáról szóló előterjesztést és annak mellékleteit. Majd 1996 márciusában Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter a 49.374/f996-XIII. sz. – nem minősített – átiratában a következőkről tájékoztatta az RTF parancsnokát: „Kuncze Gábor belügyminiszter úr és Nikolits István tárca nélküli miniszter úr által megküldött *Javaslat a nemzetbiztonsági szak alapítása a Rendőrtiszti Főiskolán* című anyag érdemi elbírálásához további információkra van szükség.” Ezt követően 1996 májusában megállapodástervezet született Vidus vezérőrnagy és az RTF parancsnoka között. Eszerint: az RTF „felsőfokú nemzetbiztonsági szaktanfolyam” megnevezéssel, ismétlődően nappali és levelező tagozaton szakmai továbbképző tanfolyamot szervez a *Nemzetbiztonsági Hivatal* által beiskolázott egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkező munkatársai részére, amelyről a végzést követően oklevelet bocsát ki. A tervezetet nem írták alá, így a dolog aztán ennyiben is maradt.

vezetett, amely részben ellentmond a jelzett tendenciáknak, részben pedig nehezen értelmezhető helyzetet teremt az RTF további működése számára.

- Nem kis mértékben az előzőekben felsorolt körülmények miatt, a tervezésnek a most értékelt szakaszában hibás válaszok születtek a rendvédelmi felsőoktatás néhány alapkérdésére. Az általános képzés, avagy a specializáció alternatívájában a generális tudásra helyeződött a hangsúly, szemben azzal, hogy a végrehajtó szolgálatok szervezeti kultúrája az ilyen módon kiképzett szakemberek fogadására nem alkalmas. Először azért nem, mert a nyomasztó létszámgondok azonnal szolgálatba állítható szakembereket igényelnek, másodsor pedig azért nem, mert a rendvédelem területén nem működik gyakornoki rendszer.
- Kérdéses volt az is, hogy milyen státuszba kerüljenek a nappali tagozat hallgatói. A felsőoktatási jelleg a civil hallgatói jogviszonyt feltételezi, a rendvédelmi szakképzés specialitásai viszont a hivatásos státuszt igénylik. Ez utóbbi követelmények háttérbe szorulása vezetett ahhoz a gondolathoz, amely a polgári hallgatói állomány kialakítását szorgalmazta, és ezzel szinte kezelhetetlen helyzetet teremtett már az 1995–96-os tanév I. évfolyamánál is. Ezt csak a hivatásos állományba vételről intézkedő miniszteri döntés volt képes feloldani.
- A jövő alakítása szempontjából alaposabb megfontolást érdemelt volna a nyitott, avagy a zárt rendszerek közötti választás is. Az 1995-ös reform teljes mértékben elvetette a zárt rendszert, holott az akkor már harmadik éve működő rendőr-szakközépiskolák az integrált képzési koncepciót sürgették. A közbiztonsági parancsnoki munkára való felkészítés komolyan felvethette volna ebben a szakirányban a zárt rendszer fenntartását.
- A felsőoktatási intézmény autonómiáját hangsúlyozó elgondolás nem figyelt kellően egy további kapcsolatrendszerre sem. Ez pedig az oktatómunka és a tudományos kutatás összhangjával írható le. A tanintézetben nem jöttek létre megfelelő színvonalú tudományos műhelyek. Ezek hiányában nem is készülhettek el a szakmai tárgyakat megalapozó tankönyvek és jegyzetek, nem volt kimunkálható a gyakorlati készségek átadására alkalmas módszertan sem.
- A reform során mindvégig kevés nyomatékot kapott az a tény, hogy közeledik az akkreditáció időpontja. Erre pedig már a felsőoktatásról szóló törvény 1993-ban történt megjelenésétől kezdődően tervszerűen és folyamatosan készülni kellett volna.

Eljutva a rendszerváltozás hatodik évéig, megállapíthatjuk, hogy az RTF ugyan megőrizte 25 éves működésének értékeit, különösen az elméleti alapozó tantárgyak magas színvonalát, amely nemzetközi összehasonlításban is elismerést vívott ki, azonban tevékenysége az addigi kísérletek ellenére sem támaszkodhatott kiforrott és következetesen végigvihető szakképzési koncepcióra.

Az iménti – nem elhanyagolható – hiányosságtól eltekintve, több olyan feladat tornyosult az RTF új vezetése²⁴ előtt, amelyek végrehajtása nem tűrt halasztást. Ezek sorából a sarkalatosakat emelem ki.

- Valamennyi felsőoktatási intézmény számára egyértelmű volt (amennyiben e státuszukat meg kívánják tartani), hogy legkésőbb 2006-ig át kell térniük az úgynevezett bolognai rendszerű, azaz a lineáris (egyetemek tekintetében háromciklusú, főiskolák esetén kétciklusú) képzési rendszerre.²⁵
- Az 1993-as felsőoktatási törvény 1998. június 30-i határidővel előírta a hazai felsőoktatási intézmények egységes eljárás keretében történő akkreditációját.²⁶

E feladatok végrehajtásának a korábbi időszakokból voltak előzményei, de a munkálatok kiemelkedő része még előttünk tornyosult.

Az RTF vezetése és gyakorlatilag teljes személyi állománya – a mindennapi élettevékenység körébe tartozó oktató-nevelő, tudományos feladataik ellátása mellett – már nem először jelentős többletfeladatok felvállalásával hitet tett amellett, hogy az RTF-nek a honi rendészeti felsőoktatás bázisának kell maradnia.

Megindultak az akkreditációval összefüggő előkészületek.²⁷ Külső szakértők bevonásával megkezdődött az RTF helyzetének az akkreditációs szempontok alapulvételével történő felmérése, mintegy előzetes „átvilágítása”. Az ehhez szükséges információk összegyűjtése – szűk határidővel, jelentős mennyiségű – adatközlési, értékelési feladatot rótt úgy az oktatási szervezeti egységekre, mint az RTF funkcionális, adminisztratív tevékenységét ellátó osztályaira.

Az említett „átvilágítás” rámutatott az RTF akkreditációja szempontjából neuralgikusnak tekinthető, komoly hátrányt jelentő pontokra. Ezekből csak a főbb kockázati tényezőket hozom ide.

²⁴ Amelynek 1996. május 16-i kinevezésemet követően – mint az RTF parancsnokának oktatási helyettese – magam is tagja lettem. A Bünyügyi Tudományok Tanszék tanszékvezető-helyettesi beosztásából az RTF felső vezetésébe kerülve nem először szembesülhettem a felső vezetői szinten jelentkező és megoldásra váró problémákkal, köztük mindjárt az akkreditációra való felkészülés feladataival.

²⁵ Az úgynevezett bolognai rendszerű képzés az Európai Felsőoktatási Térség létrehozását célzó 1999-es Bolognai Nyilatkozatról kapta nevét. Terjedelmi okok miatt nincs lehetőség e rendszer legalapvetőbb jellemzőinek (előnyeinek, hátrányainak) az ismertetésére. Feltehető azonban, hogy e tanulmány olvasói jelentősebb részt egyébként is e képzési rendszerben végzik oktató-nevelő és kutató munkájukat. Itt csak annyit, hogy honi viszonyainkra nézve revelatív hatású volt a három egymásra épülő diplomával (oklevéllel) záródó szint bevezetése, vagyis a bachelor (alapképzés), a masters (mesterképzés), valamint a doktori képzés.

²⁶ Az Ftv. említett, 1996. július 3-i módosítása szoros határidőt írt elő a felsőoktatási intézmények – így az RTF – számára is. A módosítás szerint 2000. június 30-ig minden felsőoktatási intézménynek akkreditáltatnia kell magát. Amennyiben ez nem történik meg, az adott felsőoktatási intézmény önállóan nem működhet tovább, államilag elismert oklevelet nem bocsáthat ki, valamint tevékenysége sem finanszírozható államilag.

²⁷ 1996. május 9-én intézkedés kiadására került sor az intézményi akkreditációs eljárásra történő felkészülés feladatainak végrehajtásáról. A feladatok ütemezése szerint az önértékelés és küldetésnyilatkozat intézményi megtárgyalásának határidejeként 1997. április 30-a lett meghatározva. A feladatok végrehajtásáért, koordinálásáért Dénes Sándor r. ezredes, általános helyettes felelt.

- A BM az RTF alapidokumentumainak (alapító okirat, szakalapítás, képesítési követelmények²⁸ stb.) előkészítése, jóváhagyása, felterjesztése során több vonatkozásban is mulasztásos törvénytértésben volt.
- Alacsony a doktori fokozattal rendelkező oktatók száma és aránya.
- Jelentős nagyságrendű az igazolt idegennyelv-tudás hiánya.
- Egyes szakokon kritikus a tankönyvek, jegyzetek állapota.
- Egyes szakokon kritikus a kutatási tevékenység (hiányzik az önálló tudományos tevékenység, a publikációk száma alacsony).
- Az RTF szintjén nagyon alacsony az oktatói óraterhelés.
- Még mindig kidolgozatlan az Ftv. által előírt szakirányú továbbképzési rendszer.

Az említett szoros határidő miatt arra már nem volt lehetőség, hogy az RTF vonatkozásában szóba jölessen (a felsőoktatási törvény által egyébként lehetővé tett) más felsőoktatási intézménnyel való integráció, akár társulás, akár szövetségi formában.²⁹

IV.

Amint látható, akadt feladat bőven. 1997 tavaszán a belügyminiszter pályázatot hirdetett az RTF főigazgatói álláshelyének betöltésére. Az eddigi kinevezési gyakorlathoz képest a pályázat megjelentetése újonnan hatott.³⁰ A pályázat eredményhirdetését követően az RTF parancsnoka, amilyen meglepetésszerűen került az intézmény élére, olyan mód is távozott néhány vezetőtársával együtt. Formális átadás-átvételre nem került sor, a munkát és hangsúlyosan az akkreditációra való felkészülést természetesen folytatnunk kellett,³¹ azonban a feladatok végrehajtását tekintve jelentős határidőcsúszásban voltunk.

Az előremenekülést választottuk. Az RTF Tanácsa elé terjesztett kérésemre egyhangú szavazással nyert elfogadást, hogy soron kívüli akkreditációt kérjünk a MAB-tól. Azzal számoltunk, hogy a MAB pozitív döntése esetén mintegy tíz-tizenkét hónap áll úgy a BM illetékesei, mint az RTF rendelkezésére a meglévő hiányosságok kiküszöbölésére.

²⁸ 1996 októberében „A rendvédelmi felsőoktatás során alapképzésben részesülők képesítési követelményeiről” címmel elkészült a belügyminiszter 6-832/1/1976. sz. – nem minősített – előterjesztés-tervezete a Kormány részére, azonban a Határozati Javaslat elfogadása elmaradt, ennek nyomán a kormányrendelet is a tervezet szintjén rekedt.

²⁹ Az ilyen fúzió egyébként is azzal járna, hogy a BM elveszítené az RTF feletti felügyeleti jogát.

³⁰ Eddig az RTF vezetőit 1990-től (egy főigazgatót és két parancsnokot) pályázatnak nélkül nevezték ki. Eleddig szokatlan „lépésével” a BM utat nyitott a felsőoktatásban egyébként a rendszerváltástól már elfogadott módon történő vezetőválasztásnak. A pályázatok elbírálására 1997. május 28-án került sor. Pár nappal később megbíztak, majd 1997. augusztus 1-jén kineveztek az RTF főigazgatójának, amely beosztást két cikluson keresztül, 2005. július 31-ig láttam el.

³¹ Korábban jeleztem, hogy neveket csak érdemek mentén említek. Itt szükséges tehát megemlítenem azoknak a nevét, akik már akkor is, amikor még „csak” megbízott főigazgatóként funkcionáltam, helyetteseimként felsorakoztak mellém, és felső vezetői szinten, nem kímélve időt, energiát jelentős mértékben kivették részüket a feladatok ellátásából. Köszönettel tartozom Virányi Gergely hór. ezredes (ma hór. dandártábornok) úrnak, Sárkány István r. ezredes (ma r. vezérőrnagy) úrnak, Lőrincz József bv. ezredes (ma bv. dandártábornok) úrnak, Finszter Géza r. ezredes úrnak és Németh Zsolt r. ezredes úrnak.

Róna-Tas András, a MAB elnöke 1997. június 27-én kelt levelében arról tájékoztattott, hogy az RTF akkreditációs értékelése várhatóan ez év őszén kezdetét veszi. A látogató bizottság 1997/1998 tanév tavaszán várható.³²

Az RTF Tanácsa 1998. január 8-án elfogadta a küldetésnyilatkozatot, amely szerves része lett az Akkreditációs Beadványunknak.³³ E dokumentumban – többek között – megfogalmazásra kerültek az RTF egyetemmé válásának³⁴ szempontjából alapvetőnek tekinthető fejlesztésstratégiai célkitűzések. Az alapvető stratégiai cél mellett – a teljesség igénye nélkül – az oktatást, a személyiségformálást/nevelést, a tudományos kutatást, a hallgatókat, az oktatókat érintő elgondolásokat említem meg.

Az alapvető stratégiai célkitűzés a hazai felsőoktatás általános, illetőleg a Büntetés-végrehajtás, a Határőrség, a Rendőrség, a Vám- és Pénzügyőrség speciális elvárásait maradéktalanul teljesítő és a nemzetközi normákhoz is illeszkedő, azzal egyenértékűsíthető oklevelet kibocsátó képzés folytatása, amelyben ötvöződnék a civil felsőoktatás és a tisztképzés értékei, továbbá, amelynek két összetevője, az oktatás és a személyiségformálás/nevelés szoros egységet képez.

Az oktatás fő célkitűzései:

- A főiskolai oktatást a felsőoktatás norma- és kritériumrendszeréhez igazítva, a felsőoktatás által megkívánt oktatói és vezetői, illetőleg hallgatói minőség elérésével végezni.
- Az állam- és jogtudományi oktatás felé nyitott tantervi struktúra kialakítása a mikromoduláris tantárgyfelépítés és a kreditrendszer bevezetése segítségével.
- A hallgatói öntevékenységen és a csoportmunkán alapuló, tanuláscentrikus oktatási kultúra művelése a szellemi, szervezeti és technikai feltételek megteremtésével, folyamatos bővítésével.
- Olyan oktatási (tanítási és tanulási) formák, módszerek kialakítása és bevezetése, illetve gyors ütemű fejlesztése, amelyek a robbanásszerű fejlődést átélő informatika hatékony kihasználását célozzák, illetve eredményezik (OLC kialakítása, bővítése, multimédia eszközökkel és szoftverrel való feltöltése, a házi televízió- és a számítógéprendszerekre alapozott távoktatás stb.).
- Középtávon a hároméves képzési idő változatlanul hagyásával, azonban a megrendelői igények alapján szakonként differenciáltan a féléves/egyéves előképzés bevezetésével az alapfokú ismeretek elsajátításának, illetve a gyakorlati jártasságok kialakításának biztosítása a nappali tagozaton.
- Hosszú távon a képzési idő négy évre történő emelése a nappali tagozaton, és ezzel a felsőoktatási szövetségi, társulási formák kialakításának, hatékony

³² Lásd a MAB 1997/4/XV/1. sz. határozata.

³³ Az RTF-et sűrgette az idő. A BM azonban az Akkreditációs Beadvány elküldésének időszakában a Fejlesztési Konceptiót még nem tárgyalta meg. A Beadványban jeleznünk kellett, hogy ennek megtörténte után az aktuális változtatásokat is figyelembe véve a MAB-ot haladéktalanul tájékoztatjuk.

³⁴ Itt jegyzem meg, hogy ilyen elképzelés már a rendszerváltozás előtt is megfogalmazódott. Az 1986-ban hatályba lépett új BM oktatási koncepció is elérendő célként határozta meg az RTF képzésének egyetemi rangra történő emelését.

működtetésének elősegítése, illetőleg a megcélzott rendészeti/rendvédelmi egyetemmé váláshoz szükséges első lépések egyikének megtétele.

- A korábban már jól működtetett posztgraduális képzési formák ismételt kidolgozása, korszerűsítése, illetőleg újak bevezetése a megrendelői igények széles körű és magas színvonalú kielégítése érdekében.

A személyiségformálás/nevelés fő célkitűzései:

- Olyan önálló, sajátos intézményi arculat, atmoszféra megteremtése, amellyel minden hallgató és oktató azonosul, valamint olyan példaértékű szolgálati és munkarend, fegyelem, alakiság kialakítása és fenntartása, amely a hallgatónak tartást ad, megadja és hozzászoktatja a tisztí beosztásban rá váró terheléshez.

A tudományos kutatás fő célkitűzései:

- A főiskolai és a rendvédelmi tudományos kapacitások egyesítésével feltárni, rendszerezni, kidolgozni, megteremteni a rendészet/rendvédelem tudományelméleti alapjait, elveit, strukturális és tartalmi elemeit, kutatási területeit, módszereit, eszközeit annak érdekében, hogy a rendészet/rendvédelem önállósulhasson más tudományágaktól, és hozzájáruljunk egy önálló hazai diszciplína hazai megalkotásához.
- A tudományos kutatással hozzájárulunk a Büntetés-végrehajtás, a Határőrség, a Rendőrség, a Vám- és Pénzügyőrség folyamatos korszerűsítéséhez és ahhoz, hogy valóra válthassák európai integrációs törekvéseiket, és minden szempontból eurokonform, hatékony, gazdaságos szervezetként lépjenek a 21. századba.
- A kutatási prioritások meghatározását és a finanszírozási feltételek előteremtését követően alapkutatások és alkalmazott kutatások elvégzésével fokozni a főiskolai oktatómunka hatékonyságát, elősegíteni az oktatók és hallgatók tevékenységét, megalapozni a tudományos képzést és minősítést, elősegíteni a főiskola képzési rendszerének és működésének korszerűsítését, támogatni társulási, szövetségi törekvéseit, támogatni egyetemmé válási szándékát.

A hallgatókkal kapcsolatos fő célkitűzések:

- A nappali tagozaton tanuló hallgatók számának fokozatos növelése, a nappali és levelező tagozatos hallgatók arányának javítása.³⁵
- Együttműködve a megrendelőkkel, a hallgatók jogállásával, jogaikkal és kötelezettségeikkel, érdekképviselőikkel kapcsolatos jogszabályok és belső rendelkezések

³⁵ A főiskola a rendszerváltás kezdete óta biztosította az oktatás folyamatosságát. Ezt jelzi, hogy az eltelt 7 év alatt összesen több mint 3 000 tisztet adott a rendvédelmi szerveknek. Az akkreditációs időszakban a képzés hároméves nappali tagozaton mintegy 760 fős és négyéves levelező tagozaton közel 1 700 fős hallgatói létszámmal valósul meg. Az 1993. szeptember 1-jén hatályba lépett felsőoktatási törvény nyomán az RTF másoddiplomás (egy-, illetve kétéves) levelező képzései kifutó jelleggel megszüntetésre kerültek. Az 1996/97. tanévben történt diplomaosztás pedig az utolsó mozzanata volt az átmenetileg indított hároméves másoddiplomás levelező képzésnek. 1997-től az RTF átalált a hároméves nappali tagozatos és a négyéves levelező tagozatos képzésre. Majd a mintegy négy évtizedet megélt főiskolai alapképzés a nappali tagozaton 2008-ban, a levelező tagozaton pedig 2009-ben befejeződött.

kodifikációját, jogharmonizációját követően a főiskola – hallgató – megrendelő viszonyrendszer példaértékű kialakítása és magas szinten való tartása.

Az oktatókkal kapcsolatos fő célkitűzések:

- Az oktatói létszám³⁶ optimalizálásával, az oktatók képzettségének, gyakorlati tapasztalatainak szinten tartásával, idegen nyelvi felkészültségének fejlesztésével, pedagógussá válásának intézményi elősegítésével, a tudományos képzés és minősítés lehetőségének támogatásával egy sokoldalú és magas fokú értékeket hordozó oktatói kar létrehozása és megőrzése.

Rá kell mutatni, hogy az RTF sem ekkor, sem később nem zárkózott el a katonai felsőoktatási intézményekkel való – egyenrangú partnerségen alapuló – kapcsolattól. Ez alapvetően a kapcsolódó témák közös kutatásaira, a tudományos minősítésben való részvételre és az egyes metodikák kölcsönös átadására kiterjedő együttműködést ölelte fel.

Az 1997/98. tanévben megtörtént az RTF intézményi akkreditációja. A MAB plenumának 1999-ben hozott határozata szerint az intézmény tovább folytathatja képzési és kutatási tevékenységét, mert az RTF valamennyi szaka sikerrel „vette” az akadályt. A szakok erős, illetve megfelelő minősítést kaptak a soron következő 2008/2009. tanévi programakkreditációig.

Pintér Sándor belügyminiszter úr RTF-en tartott évezred végi vezetői értekezletén a fentiekkel együtt – többek között – már jelenthettem azt is, hogy:

- A képzésben érintett rendvédelmi szervek országos parancsnokságaival az 1998-as év folyamán együttműködési megállapodásokat kötöttünk.
- Az RTF-en ebben az időszakban nyolc (bűnügyi, közrendvédelmi, közlekedési, igazgatásrendészeti, határrendészeti, büntetés-végrehajtási, vámigazgatási és vámnomozói) szakon³⁷ szerezhető felsőfokú szakképesítés.³⁸
- Az RTF működési köre a főiskolai alapképzés mellett kiterjedt a rendészeti alap- és alkalmazott kutatások végzésére, valamint 1998 tavasza óta a főiskolára viszhelyezett rendőrségi vezető- és továbbképzésre.

³⁶ Az akkreditáció idején az RTF főállású oktatóinak létszáma 156 fő volt, közülük 142 fő rendelkezett oktatói címmel. A tantestületben továbbá 7 fő nyelvtanár és 7 fő szaktanár dolgozott. Az oktatói címek megoszlása a következő volt: 10 fő főiskolai tanár, 22 fő docens, 72 fő adjunktus, 38 fő tanársegéd. Az oktatók sorában 128-an egyetemi, 28-an pedig főiskolai végzettséggel rendelkeztek. A főiskolán 19 fő tudományos minősítéssel rendelkező oktató (1 fő akadémiai doktor, 18 fő kandidátus) dolgozott. Az oktatók megoszlása alkalmazási jogviszonyok szerint 68 fő hivatásos és 88 fő közalkalmazott volt. Az oktatói kar stabilitást mutatott, létszámlhiány nem volt.

³⁷ Meg kell jegyezni, hogy a szakok száma tovább bővült. Még 1999-ben kormányrendelet született, amely biztosította – a rendőrség egyébként hosszú idő óta jelentkező képzési igényének teljesítéseként – a gazdaságvédelmi szak 2000-ben történő indítását. 2003-tól pedig katasztrófavédelmi, illetve 2006-ban magánbiztonsági szakkal bővült az RTF képzési kínálata.

³⁸ A képzés két tagozaton folyt. A nappali tagozaton 2880 órás (6 féléves) órakeretben, amelyhez hozzáadódott a képzési időszakot megelőző 5 hét időtartamú alapkiképzés, valamint az első és második év befejezését követő 1-1 hónapos kötelező szakmai gyakorlati idő. A levelező tagozaton 610 órás (8 féléves) keretben alakul véve kellett a diploma megszerzéséhez szükséges ismereteket közvetíteni a hallgatóknak.

- Az érintett időszakban összesen 61 témában folyt kutatás, amelyekből 20 témát a Rendészeti Kutatóintézet, 41 témát pedig a tanszékek gondoztak. A következő évi kutatási terv 102 téma kutatását irányozza elő.
- Tudományos fokozattal 16 főállású munkatársunk rendelkezett. Fokozat megszerzésére irányuló képzésben pedig 19 főállású személy vett részt.
- Kiadásra kerültek a főiskola minőségbiztosítási irányelvei, amelyekben alapvető követelményként fogalmaztuk meg, hogy az RTF-en folyó oktató- és nevelőmunka minőségének biztosításában elsődlegesnek kell tekintenünk a fenntartó és a rendvédelmi szervek szakmai követelményeit.

A rendszerváltozást követő második évtized történései

A 20. század utolsó évében megtörtént sikeres intézményi akkreditáció természetesen rámutatott azokra a hiányosságokra is, amelyek pótlására hosszabb-rövidebb határidő kitűzésével kötelezték a főiskolát. Az akkreditációra való felkészülés önmagában is feszített munkatempót kívánt. Annak tudata, hogy az RTF felsőoktatási intézmény maradhat, megnyugvást hozott ugyan a főiskolai közösség számára, azonban az előttünk álló feladatok vonatkozásában kisebb munkaterhelésre a 21. század küszöbére érve sem számíhattunk. A felsőoktatási létből fakadó mindennapi feladataink mellett számos tennivalónk adódott az irányító főhatóság által – jogszabályokból eredő jogosítványaik érvényesítése érdekében – meghatározottaknak való megfelelés miatt is. A BM feladatszabása és a Magyar Akkreditációs Bizottság határozata alapján a sikeres akkreditációt követően feladattervet adtam ki a meghatározottak eredményes végrehajtása érdekében. E feladatokat az RTF kollektívája időarányosan teljesítette. Így többek között:

- A nappali és a levelező tagozatok első évfolyamain már korszerűsített tanterv alapján végeztük az oktatómunkát.
- A tantervben meghatározott, illetve a tanórarenden kívüli speciális kollégiumokkal és tájékoztatókkal a képzés időtartamát és a hallgatók napi elfoglaltságát felemeltük. A hallgatók terhelésének további fokozását eredményezte, hogy a tanórák időtartamát 45 percre emeltük.
- Az idegennyelvi képzés hatékonyságát tovább fokoztuk. A záróvizsgára bocsátás feltétele a szakmai anyaggal bővített, „C” típusú, középfokú nyelvvizsga letétele lett.
- Elemeztük az euroatlanti integrációhoz való csatlakozásból eredő követelmények, ismeretek megjelenését a főiskola irányító és képzési dokumentumaiban. A levont következtetések alapján kiegészítettük a főiskola küldetésnyilatkozatát, fejlesztési stratégiáját. Tantárgyainkat a szükséges európai uniós, illetőleg NATO-val kapcsolatos témákkal, kötelező és ajánlott irodalmakkal kiegészítve, szakonként eltérő mélységben mindkét tagozaton és minden évfolyamon oktattuk.

- A BM Oktatási Főosztályával – később Főigazgatóságával³⁹ –, továbbá a képzésben érdekelt rendvédelmi szervek országos vezetőivel és más képviselőivel a főiskola vezetése folyamatos, illetve rendszeres kapcsolatot tartott. Az együttműködést egyebek között például a közös kutatások elvégzésére, az oktatásban és vizsgáztatásban való közreműködésre, az oktatói állomány szakmai továbbképzésére, a hallgatók szakmai gyakoroltatására, a hallgatói létszám kialakítására is kiterjesztettük.
- Több jogi karral (PTE ÁJK, ME ÁJK, SZTE ÁJK, ELTE ÁJK) és az Államigazgatási Főiskolával alapos előkészítést követően megkötöttük a közös, tudományos kutatások, átoktatások, oktatásmódszertani tapasztalatok cseréjét és a folyamatos információáramlást célzó együttműködési megállapodásokat.
- Megvizsgáltuk a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiából 1996-ban Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmé vált intézménnyel való együttműködés lehetőségét.⁴⁰
- Létrejött az RTF Tudományos Tanácsa, amely hatékonyan segítette a főiskola vezetésének és Főiskolai Tanácsnak a tudományos élet irányítására vonatkozó döntéseit. Az oktatói kar minőségi mutatóinak javítása, tekintélye növelése érdekében is fokoztuk a tudományos tevékenységet. Az oktatók publikációs aktivitása növekedett. 2003-ig újabb 13 fő tudományos fokozatot szerzett főiskolai tanárral növekedett a minősített oktatók száma.
- Az RTF tudományos munkáját illetően kedvező, marketingorientált szemléletváltozás volt tapasztalható. A rendszerbe állított fejlesztési csoport egyre növekvő

³⁹ A BM e szervezeti egységének alá-fölé rendeltségi viszonyával összefüggő, későbbi ellentétes döntések nem annyira az irányító főhatóság koncepciótlanságát, mintsem inkább azt jelezték, hogy a minél hatékonyabb feladatellátás érdekét szem előtt tartva próbálták azt pozicionálni. Ugyanis az IRM illetékes 2007 decemberében tájékoztatta az RTF rektorát, hogy az Oktatási Főigazgatóság integrálódik a Rendőrtiszti Főiskolába, az irányítási jogkör a rektorhoz kerül. Az intézkedési tervet az IRM minisztere 2008 májusában jóváhagyta. Majd a korábbi döntéstől eltérve 2008 decemberében arról tájékoztatták a rektort, hogy az Oktatási Főigazgatóság mégsem integrálódik a Rendőrtiszti Főiskolába.

⁴⁰ A honvédelem stratégiai felülvizsgálata keretében már nem először vetődött fel a ZMNE és az RTF integrációjának kérdése. A rendszeresen visszatérően, ismételten „felmelegített” kérdésben – ZMNE és RTF integrációja – a tudomány jeles képviselői is állást foglaltak. Így például az RTF rendszertani platformjáról – a rendszertudományokról, valamint a jogi és igazgatási képzési területéről – Korinek László úgy fogalmazott, hogy egyre inkább a civil társadalomhoz és a közigazgatáshoz kell közelítenünk. Katona Géza szerint pedig: a hadtudományokat és a rendszertudományokat – bár az előbbiek táborából sokan megkísérlik – tilos összemosni, mert beláthatatlan következményekkel járhat. Meggyőződésünk szerint a honvédség, illetve a rendészeti szervek alkotmányos jogállása, eltérő rendeltetése és feladatrendszere, az általuk alkalmazott eszközök és eljárások, a tisztekkel szemben támasztott követelmények és elvárások a „fegyveres erő”, illetve a „rendvédelmi szervek” tisztjeinek tudat- és érzésvilágában objektíven és szükségszerűen létező különbségeket, eltérő identitástudatot, mentalitást, szakmai és vezetői felkészültséget igényelnek, követelnek. Az RTF-nek mindezekre való tekintettel, mindenekelőtt és döntően a jogász- és az igazgatási képzéssel meglévő kapcsolatait kell megőriznie és fejlesztenie. Ezzel együtt a ZMNE sorozatosan visszatérő, támadólagos kezdeményezéseire az RTF továbbra is konstruktív és korrekt partnerséget ajánlott és várt a ZMNE-től. Bírva a BM vezetésének támogatását, határozott álláspontunk volt, hogy az RTF a jövőben is a belügyminiszter közvetlen felügyelete alá tartozó, autonóm felsőoktatási intézményként, maradéktalanul megfelelően az eurokompatibilitás követelményeinek, saját alapjain továbbfejlődve működjék. Kiemelem és nyomatékosan hangsúlyozom, hogy az NKE megalakulásával – ezt az elmúlt évek egyértelműen igazolják – a két „egyenrangú” Kar (HHK és RTK) együttműködése partneri és a képzés valamennyi területén példamutató.

hatékonysággal látta el a kutatásszervezési, a hazai és nemzetközi kapcsolatfejlesztési és pályázati feladatokat.

- A rendvédelmi szervezetekkel való kutatási együttműködés kiszélesítésével növeltük a főiskola által kutatott témák számát, ezen belül az alkalmazott kutatások arányát.
- Felértékelődött az RTF Tudományos Diákköri Tanácsának – mint a főiskola tudományos diákkörei vezetőinek konzultatív tanácskozó testületének – szerepe, különösen az országos diákköri vetélkedőkre felkészülés időszakában.
- A nemzetközi folyamatokhoz kapcsolódva külföldi partnerek (ILEA, KERA, AEPC, PFA, LSOP) támogatásával kezdeményeztük a rendvédelem tudományelméleti alapjainak, elveinek, strukturális és tartalmi elemeinek fogalmi tisztázását, tudományrendszertani helyének kijelölését.
- Az oktatók publikációs lehetőségeinek kiszélesítése, a kutatási eredmények oktatásba való bevitelének felgyorsítása érdekében újraindítottuk a korábban gazdasági okokból szünetelő főiskolai periodikáinkat, az *Új Rendészeti Tanulmányokat* és a *Főiskolai Figyelőt*, valamint bevezettük a felsőoktatási intézményekben rendszeresített „Acta” mintájára a *Rendvédelmi Füzetek* kiadványt, illetve a *Magyar Rendészetet*.
- A felsőoktatásban követelményként meghatározott minőségbiztosítás keretében megtörtént a teljesítménymérés helyzetfelmérése, elemzése, illetve a tapasztalatok alapján továbbfejlesztettük az oktatói teljesítmények mérési, minősítési elveit, módszertanát.
- Az RTF Tanácsa elfogadta a nevelési célok elérése érdekében kidolgozott nevelési programot.
- A polgári pályázók első tanévet követő hivatásos állományba vétele erősítette a hallgatók kötődését az adott szakhoz, az adott megrendelőhöz és a főiskolához is, kedvező feltételeket teremtett a gyakorlatias tisztképzéshez, azon belül a parancsnoklási készség fejlesztéséhez, a tudat- és magatartás-formáláshoz.⁴¹
- A tantervbeni módosulásokkal és a hangsúlyeltolódások révén a korábbinál nagyobb szerepet kapott a képzésben a parancsnoki munkára történő felkészítés – a büntetés-végrehajtási és a határrendészeti szakokhoz hasonlóan – a rendőri szakokon is (különösen a közrendvédelmi és a közlekedésrendészeti szakon).
- A gyakorlati foglalkozások számának növelésében, a gyakorlatias módszerek alkalmazásában, illetve a szakmai szervek lehetőségeinek jobb kihasználásával is kifejezésre jutott az a törekvés, hogy az RTF ne csak „ügyintézőket”, hanem

⁴¹ E tanulmány által tárgyalt időszakban egyébként „változatos” képet nyújtott a hallgatói jogviszony, illetve ennek változásai. A részletekbe nem bocsátkozva, a következőket jegyzem meg. A levelező munkarendben tanulók – tekintettel arra, hogy nem a polgári életből kerültek az RTF-re – alapvetően hivatásos állománybeliek voltak. Ez jellemző volt a „zártpályás” beiskolázású szakok nappali tagozatos hallgatóira is. Egyéb vonatkozásban pedig (döntően polgári pályázók esetén) az eltelt mintegy húsz év alatt – itt nem részletezendő okok, illetve szabályozók mentén – megjelent az ösztöndíjas, próbaidős hallgatói jogviszony is. Magam is osztom azt az álláspontot, miszerint komoly vívmányként értékelhető az erre nyitott szakokon a nappali munkarendben tanuló hallgatók – később, már az NKE időszakában történő – kettős jogállásának a bevezetése.

munkatársaik tevékenységét is tervezni, szervezni, ellenőrizni, segíteni, irányítani tudó, értük felelősséget vállalni képes vezetőket, parancsnokokat képezzen.

Feldolgoztuk a BM hároméves fejlesztési koncepcióját, és ez, illetve a főiskola korábban elfogadott küldetésnyilatkozata és fejlesztési stratégiája alapján véglegesítettük az RTF hároméves fejlesztési koncepcióját.

A BM 2003-ban elrendelte az RTF átfogó ellenőrzését. A 2005-ös visszatérő ellenőrzés megállapította az átfogó ellenőrzés alapján készített intézkedési tervünkben foglaltak időarányos végrehajtását.

Az uniós csatlakozásunkat megelőző években már hazánkban sem lehetett kérdés, hogy a rendészeti tisztképzés feladataira jelentős hatást gyakorol az, hogy Európa egysülésének folyamatában a nemzeti szempontok veszíthetnek a jelentőségükből, s egyre inkább számítani lehet az európai dimenzió érvényesülésére.

2004. május 1-jén hazánk az Európai Unió teljes jogú tagjává vált, de az RTF egyetemmé válása szempontjából is több kiemelkedő fontosságú esemény történt. Már ebben a hónapban „felpörögtek” az események. Az RTF Tanácsa május 12-én elfogadta *A Bolognai Folyamat adaptációja az RTF-n* című előterjesztést. Május 14-én pedig felterjesztettük a MAB-nak – bírva a BM és a megrendelő szervek támogatását – a felsőoktatási alapszakokhoz szükséges szakalapítási beadványt. A MAB a 2004. szeptember 29-én hozott határozataival támogatta a bünygyi igazgatási, illetve a rendészeti igazgatási alapszak képzési és kimeneti követelményeinek (a szakalapításoknak) az engedélyezését.⁴²

Az RTF mint gesztor háttérintézmény bázisán május 24-én – több tagozattal – megalakult a Magyar Rendészettudományi Társaság (MRTT).⁴³ Az MRTT megalakulásával néhány év előkészítő munkája érett be. Újabb néhány év múlva további – jelentős – adósság törlesztésére került sor a rendészet(tudomány) felé. Az MRTT főtitkára „rendészet-tudományi bizottság” létrehozására – az MTA elnökének, főtitkárának és a IX. Osztály elnökének – benyújtott javaslata meghallgatásra talált. 2007-ben létrejött az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Rendészettudományi Bizottsága (2012-től Állam- és Jogtudományok Bizottsága Rendészeti Albizottsága).⁴⁴ Az RTF 2005. évi kutatási tervének összeállításakor már messzemenően figyelmet kaptak az MRTT kutatási elképzeléseiben szereplő projektek.

Kiemelést érdemel, hogy 2005-ben az RTF Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézete átszervezéssel a BM Oktatási Főigazgatóság irányítása alá került.

⁴² Ezek birtokában az RTF Tanácsa 2005. februárban elfogadta, majd ezt követően benyújtottam a felsőoktatási alapképzési szakok 2006/2007. tanévtől történő szakindítási kérelmét. A képzés a nappali tagozaton hároméves, a levelezőn négyéves. Bünygyi igazgatási alapszak szakirányai: bünygyi nyomozó, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó szakirány. Rendészeti igazgatási alapszak szakirányai: büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, vám- és jövedéki igazgatási szakirány.

⁴³ Elnöknek Korinek László akadémikus, főtitkárnak Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy lett megválasztva.

⁴⁴ Nem szabad megfeledkezni Szabó András akadémikus, alkotmánybíró – a rendészettudomány (rendőrtudomány) akadémiai befogadása, elismertetése érdekében végzett – tevékenységéről, elévülhetetlen érdemeiről.

Az évtized közepére a társadalom életére jelentős hatással lévő folyamatok, többek között a globalizáció, a jogharmonizációs kötelezettségek, a nemzetközi szervezett bűnözés fokozatos térhódítása, új bűnözési formák (például kiberbűnözés) megjelenése jelentős kihívást támasztottak – nem csak a honi – rendvédelmi szervezetek elé. Ezek egyúttal meghatározták azokat a főbb kérdéseket, fejlesztési irányokat, amelyekre a rendészeti felsőfokú képzésnek adekvát válaszokat kellett adnia.⁴⁵

V.

2015. július 31-én lejárt második főigazgatói ciklusom. Az RTF irányítását a főigazgatói beosztásra kiírt pályázat nyerteseként – korábban nyolc évig az RTF főigazgatójának oktatói helyettese – Sárkány István r. dandártábornok (később: r. vezérőrnagy) úr vette át. Az új főigazgató (majd főiskolai rektor) megújuló energiával vetette bele magát a soron következő feladatok elvégzésébe. Erre szükség is volt, hiszen – amint erre korábban már utalás történt – a bolognai folyamatból adódó kötelezettségek értelmében, a korábbiaktól eltérően, 2006-tól (felmenő rendszerben) a rendészet területén már a korszerű – lineáris és többciklusú – felsőoktatási tevékenységet folytató intézmény irányítása vált feladat-tá.⁴⁶ A korábbi értékek megőrzése mentén a továbblépés, egyúttal a minőség biztosítása komoly kihívást jelentett. Az előttünk sorjázó tennivalók komoly felelősséget róttak úgy az RTF vezetésére, mint állományára. A Bologna-kompatibilitás intézményi megvalósításának folyamatát a soron következő években sem lehetett fékezni.

A rendészeti vezető mesterképzés dokumentációi az RTF illetékes fórumait „megjárva”, az előírt eljárásrendben felterjesztésre kerültek a MAB-hoz. Ennek nyomán 2006 júniusában az RTF megkapta a MAB támogatását a rendészeti vezető mesterszak létesítésére.⁴⁷ Az IRM minisztere pedig még ez év (2006) decemberében ellenjegyezte az RTF „új” alapító okiratát, ennek nyomán az RTF mint felsőoktatási intézmény megkapta a működési engedélyt.

⁴⁵ A legfontosabbakat kiemelve: folyamatos feladat a tantervek változó igényeknek megfelelő felülvizsgálata, aktualizálása, az oktatásmódszertan fejlesztése, a rendőri cselekvés tanának (a rendőrtudományoknak) folyamatos, magas színvonalú, nemzetközileg is elismert, a gyakorlatban hasznosítható eredményeket felmutató művelése.

⁴⁶ Az EU-kompatibilis rendészeti felsőoktatás első képzési főciklusában, az alapképzésben felsőoktatási alapfokozatot (BA) és felsőfokú rendészeti szakképzettséget lehet szerezni. Az erre épülő második képzési főciklus, a mesterképzés, mesterfokozatot (MA) és az azt igazoló rendészeti mesteroklevelet biztosít. A bolognai rendszerű képzésben a korábbi bűnügyi nyomozó, gazdaságvédelmi nyomozó és pénzügyi nyomozó szakok a *Bűnügyi igazgatási szak* szakirányaivá váltak, a *Rendészeti igazgatási szak* szakirányaivá pedig a korábbi büntetés-végrehajtási, a határrendészeti, az igazgatásrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi és a vámigazgatási szakok váltak. Még 2005 decemberében engedélyezte a MAB a rendészeti igazgatási alapszak biztonsági szakiránnyal való kiegészítését, egyúttal az RTF-n történő indítását. A szakirányokon 2006/2007. tanévtől kezdődhetett a képzés. A BA-szakokon megszerezhető képesítések (a választott szakirányra utalva): bűnügyi igazgatási szervező, rendészeti igazgatási szervező. Az alapképzésben megszerzett képesítés birtokában a végzettek hivatásos tisztként, köztisztviselőként vagy közalkalmazottként kezdhették meg szolgálatukat.

⁴⁷ Amelynek 2008/2009. tanévi indításának engedélyezéséről 2007 júniusában adott tájékoztatást a MAB.

Az RTF Szenátusa 2007 tavaszán tárgyalta, majd elfogadta a kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szak kimeneti követelményeit, tantervét és képzési programját, illetve még ez év őszén elindította az igazságügyi szakértő szakirányú továbbképzési szakon is a képzést. Ebben az időszakban döntött arról az RTF Szenátusa, hogy nem indul a bűnügyi vezető, valamint a közbiztonsági vezető szakirányú továbbképzési szak.

Annak ellenére, hogy az RTF feszített ütemben működve, a főiskolai alaptevékenységét meghaladó feladatokat felvállalva élte mindennapjait, mintegy kontrasztként az IRM döntése nyomán – az intézmény munkahelyi légkörét negatív irányban befolyásolva – létszámcsoökkentést kellett végrehajtani.⁴⁸

A MAB elnöke 2007 nyarán értesítette az RTF vezetését, hogy a második intézményi akkreditáció lefolytatásához szükséges beadvány legkésőbbi benyújtási határideje 2009. január 31.⁴⁹

Az a tudat, hogy 2008 őszétől indíthatjuk a rendészeti vezető mesterképzési szakot, újabb lendületet adott. Az RTF Szenátusa már 2008 májusában döntést hozott arról, hogy meginduljanak az előkészületek, és a szükséges dokumentációk birtokában beadvánnyal forduljunk a MAB-hoz, immáron a második MA-szak, a bűnmegelőzési menedzser mesterszak létesítését kérvényezve.

Nem állhattak le ugyanakkor az RTF fent jelzett, második akkreditációjának előkészítésével összefüggő munkálatok sem. Mondanom sem kell, hogy a felkészülés nemcsak az RTF vezetésére, de teljes személyi állományára jelentős többletfeladatot rótt most is, akárcsak az első körös megmérettetés idején.

A 2008/2009-es tanévben sorra került MAB-értékelés gyakorlatilag az RTF felsőoktatási portfóliójában akkor szereplő valamennyi képzési formára, így az alapképzési (BA-) szakjainkra, valamint a kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szakunkra is kiterjedt.

Az RTF életében – napjainkig ható – jelentős eseményként tartható számon, hogy 2008. december 1-jén, a rendészettudományok területén a legelső szak kollégiumi formában működő elitképző műhelyként megalakult a Szent György Szakkollégium, amelynek névválasztása már önmagában is kifejezte a rendvédelem mindenkori célját. A Szakkollégium fő tevékenységét a bűnügyi tudományok, valamint a társadalomtudományok rendvédelemhez kapcsolódó ágazatainak művelése alkotja, és többek között publikációk

⁴⁸ 2007. január 1-jétől az RTF addigi 289 fős létszámát 233 főre kellett csökkenteni. A 2006/2007. tanévben az RTF 121 főállású oktatója 15 szervezeti egység (tanszék, illetve intézet) keretében végezte oktatói-kutatói tevékenységét. Kilencen habilitáltak, tudományos fokozattal 21-en rendelkeztek, ennek megszerzésére pedig 26-an aspiráltak.

⁴⁹ A MAB 2007. év eleji újjáalakulását követően bejelentették a felsőoktatási intézmények akkreditációs eljárásával kapcsolatos változtatásokat. Mint a MAB állam- és jogtudományi szakbizottságának tagja magam is egyetértettem azzal, hogy szükségessé vált a felsőoktatási intézmények minőségi kritériumainak felméréséhez, a működésüket érintő javaslat felelősségteljes megtételéhez a korábbinál differenciáltabb, a valós állapotok bemutatását, megismerését tényszerűen biztosító metódus bevezetése. Ennek alapján különválik az intézményi akkreditáció, amely a szervezet működését hivatott értékelni, illetve a programakkreditáció, amelynek során a képzés kerül értékelésre.

és plakátok készítésében, tanulmányi versenyek, vetélkedők, konferenciák és workshopok szervezésében ölt testet.⁵⁰

A 2002–2003-as évektől előkészített, majd 2006-ban beindult bolognai rendszerű képzés gyümölcse 2009-re – részben⁵¹ – beérett. Az évenként júniusban esedékes – hagyományosnak mondható – RTF-en tartott diplomaosztón, majd a budai várban rendezett tisztavató ünnepségen vehették át először okleveleiket, illetve tehettek tiszti fogadalmat végzőseink az európai uniós követelményeket adaptáló, azokra is figyelemmel folytatott felsőoktatási alapképzésben. A kriminalisztikai szakértő szakirányú továbbképzési szak végzősei is átvehették – első alkalommal – ez év elején okleveleiket.

Az ezredforduló első évtizedének végére – egyetemi karrá válásunk előtt két évvel – a második körös akkreditációs beadványunkhoz képest nyolc fővel csökkent oktatói létszám⁵² mellett is biztosak voltunk abban, nem csupán megalapozatlan vágyakozás részünkről, hogy az RTF saját alapjain fejlődve, megfelelő minőséget garantálva, önállóságát megőrizve a magyar felsőoktatási térre egyetlen rendvédelmi felsőfokú ismereteket nyújtó főiskolája maradhat a jövőben is.

Az előbbi bizakodásunkat megerősítette a 2010-ben történt kormányváltást követő belügyminiszteri elvárás, amely az RTF augusztusban jóváhagyott alapító okiratában öltött testet. A BM vezetése ebben egyértelművé tette, hogy fenntartónk továbbra is felsőfokú oktatási intézményként számol az RTF-fel. A főiskolával szemben támasztott elvárások egyrészt a lineáris, többciklusú képzés kiteljesítését (vagyis a már működő BA-szakok, illetve MA-szak, majd szakok mellé a doktori képzés bevezetését is) határozták meg. Másrészt előírták a felsőfokú végzettséget nem biztosító képzések, így többek között a felsőfokú szakképzés, a szakirányú továbbképzés folytatását, illetve a rendészeti szakvizsgáztatást.

Annak ellenére, hogy az év második felében már szárnyra kaptak olyan híresztelések, hogy az RTF összevonásra kerülhet más felsőoktatási intézménnyel, az oktató-nevelő és kutatómunka a rendes mederben folyt. Az év végén napvilágot látott – a tanulmány elején már hivatkozott – 1278/2010. (XII. 15.) számú kormányrendelet december 15-i hatálybalépése azonban egyértelművé tette a helyzetet. Nem állíthatom, hogy az RTF állománya körében osztatlan lelkesedést váltott ki a kormányrendeletből következő jövőkép. Azt azonban tapasztalhattuk, hogy a főiskola személyi állományának többsége – a meghatározott feladatok elvégzésére biztosított rövid határidőkre tekintettel is – a rendszerváltozás óta immáron nem először – „magasabb sebességfokozatra” kapcsolt. Bizonyossá vált, hogy a 2011. év a felsőfokú oktatásból adódó rutinfeladatok ellátásán túl egy legalább ugyanolyan nagyságrendű kihívással – nevezetesen az RTF Nemzeti Közszolgálati Egyetembe integrálásának előkészítésével – szembesít bennünket.

⁵⁰ Említést érdemel, hogy a Szakkollégiumnak jelentős közösségteremtő, építő szerepe is van, amelyet a megalakulásától kezdve mint a Szakkollégium elnöke örömmel kísérhetek figyelemmel.

⁵¹ Azért csak részben, mert MA-szakjaink közül a rendészeti vezetőképző mesterszakon ekkor még csak az első tanévet zártuk.

⁵² Az RTF állományába 108 főállású oktató tartozott. Közülük: egyetemi tanár 7 fő, egyetemi docens 1 fő, főiskolai tanár 12 fő. A kvalifikációk: MTA doktor 3 fő, habilitált doktor 12 fő, tudományos fokozatos 29 fő.

Az RTF mint a honi felsőoktatási rendszer integráns része, önálló létének „utolsó” évében is eleget tett hivatásának, és maradéktalanul ellátta a reá háruló fejlesztési, oktatási, nevelési, kutatási, tudományos, illetve nemzetközi kötelezettségeiből adódó feladatait.⁵³

2011 júniusában a jövőendő egyetemi karok képviselőiből létrejött és megkezdte működését az NKE Ideiglenes Szenátusa (ISZ), amely elfogadta működési szabályzatát, valamint az év végéig szóló feladat- és ütemtervét.⁵⁴

A Belügyminisztériumban 2011. július 1-jén sor került az RTF 40 éves jubileumának megünneplésére, majd másnap a budai várban megtörtént az RTF nappali tagozatának utolsó nyilvános tisztavatási ünnepe.

Az év második felének időszaka – az oktatási feladatok ellátása mellett – természetesen már koncentráltan az egyetemi integrációra való felkészülés jegyében telt el.

Sűrűn követték egymást az ISZ ülései. A megalakuló egyetem működésének megkezdéséhez szükséges legalapvetőbb dokumentumok, illetve személyi döntések születtek meg ebben az időszakban. A határozatok sorából kiemelem, hogy elfogadásra került az NKE

- Alapító Okirata (amely felterjesztésre került a Fenntartói Testület felé),
- Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Foglalkoztatási Szabályzat,
- Felvételi Szabályzata,
- Doktori és Habilitációs Szabályzata,
- Tanulmányi és Vizsgaszabályzata.

Az ISZ 2011. november 10-i ülésén megválasztásra került az NKE első rektora, Patyi András egyetemi tanár személyében.

Jelen tanulmány a címe (és a szerző szándéka szerint is) a rendszerváltozástól az egyetemmé válásig terjedő időszakot – a terjedelmi korlátok között – átfogva kíván képet nyújtani az RTF által megtett útról. Amint írásom elején utaltam rá, erre a képre az intézményben tevékenykedő, a folyamatokat közvetlenül átélő személy látásmódja óhatatlanul rányomja a bélyegét. Mivel elfogadom és egyetértek vele, idézem Virányi Gergely ny. hőr dandártábornok úr, az NKE első oktatási rektorhelyettesének gondolatait. Eszerint:

„Emelt fővel megállapíthatjuk, hogy az RTF az 1971–2011 közötti négy évtizedben betöltötte rendeltetését, megfelelt a vele szemben támasztott követelményeknek. Egyrészt a felsőfokú képesítésű rendőr, határőr, büntetés-végrehajtási, katasztrófavédelmi és pénzügyőr szakemberek képzésének meghatározó színterévé vált. Másrészt hozzájárult a nemzetközi, valamint hazai mércével megmért és elismert »rendészeti szakértelmiség« kialakulásához, megerősödéséhez. Harmadrészt (maga, majd jogutód intézménye, az NKE Rendészettudományi Kara) kizárólagos felhatalmazást nyert a rendészeti felsőoktatásban és tisztképzésben az állami és szakmai felsőfokú képesítés, illetve az azt tanúsító oklevél kiadásához, s betölti a hazai felsőoktatásban az őt joggal megillető helyét és szerepét.”⁵⁵

⁵³ A 2011. évben az RTF több országos jelentőségű rendezvénynek is helyet adott. Így például a Széchenyi-hegyen került megrendezésre a XXX. Jubileumi OTDK Had- és Rendészettudományi Szekciója, a Bűnügyi Oktatók Találkozója (a BOT), illetve a Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak III. Országos Fóruma.

⁵⁴ Az elnöke: Sárkány István, az RTF rektora. Az RTF-ről megválasztott tagjai: Blaskó Béla, Freyer Tamás, Juhász Zoltán, Ruzsonyi Péter, Szedres László, Virányi Gergely.

⁵⁵ Virányi Gergely: *Határőrizeti és határrendészeti tisztképzés 1903–2011*. Budapest, Dialóg Campus, 2019. 479.

Egyetemmé válásunk utolsó (utáni) akkordja

Az ISZ 2012. június 27-i ülése elfogadta az *Intézményfejlesztési Tervről (2012–2015)* című előterjesztést (IFT), amely rögzítette, hogy a Nemzeti Közzolgálati Egyetem 2012. január 1-jén jött létre a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Budapesti Corvinus Egyetemből kiváló Közigazgatás-tudományi Kar és a Rendőrtiszti Főiskola átalakulásával, a felsőfokú közzolgálati szakemberképzés bázisintézményeként, az érintett intézmények általános jogutódjaként. Az IFT meghatározta a jogelőd intézmények átalakulásának célját: a közzolgálaton belül a honvédelem, a polgári közigazgatás, a rendészet és a nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományában a hivatástudat és a szakértelenség erősítése az összehangolt és tervezett utánpótlásképzésen, a közzolgálati felsőfokú szakemberképzés pedig egységes intézményi bázison alapuljon. A létesítés tekintetében kiemelt cél, hogy az egyetem az érintett hivatásrendek erősségeinek kiemelésével, az erőforrásokkal hatékonyan gazdálkodva működjön, továbbá meghatározó szerepet játsszon az életpálya- és előmeneteli rendszerben egyaránt. Hangsúlyt kapott, hogy a Nemzeti Közzolgálati Egyetem létrehozása a kormányprogram több célkitűzéséhez kapcsolódik. A magyar állam tekintélyének helyreállítása, a közbiztonság és a törvényes rend erősítése a közigazgatás és a közzolgálat személyi állományának elkötelezettségén és szakmai felkészültségén alapul. Az IFT kiemelte, hogy elkészítése a működési hatékonyság fokozását célozza. A megfogalmazott célok lehetőséget biztosítanak a korábban létrejött szervezet hatékonyságának növelésére és az alapvető infrastrukturális lemaradások megszüntetésére. Az IFT a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program, a Kormányzati Személyzeti Stratégia célkitűzéseire és a nemzeti felsőoktatás fejlesztéspolitikai irányaira alapozott.

A Rendőrtiszti Főiskola tehát – Rendészettudományi Karrá válva – a jövőre nézve megkapta a bizalmat a Kormánytól. Minden jel arra utalt, hogy az RTF megfelelően pozicionált karként a Nemzeti Közzolgálati Egyetembe való bekerülésével csak nyerhet. Egyebek mellett stabilabb, kiszámíthatóbb jövőt, magasabb szintű társadalmi elfogadottságot, ennél fogva szélesebb körű hallgatói érdeklődést és színvonalasabb értékteremtő képességet.

Az állomány jelentős része – különös tekintettel arra, hogy az RTF az integrációban a többi karral egyenlő partnerségi helyzetbe került – optimizmussal tekintett a változásra. Reméltük, hogy nemcsak táblacsere történt főiskolánk bejáratánál, hanem élve a lehetőséggel rászolgálunk a bizalomra is. Hogy sikerült-e, hol tartunk ma? Ez már egy másik tanulmány témája lehet.

Felhasznált irodalom

Virányi Gergely: *Határőrizeti és határrendészeti tisztképzés, 1903–2011*. Budapest, Dialóg Campus, 2019. Online: <https://tudasportal.uni-nke.hu/tudastar-reszletek?id=123456789/13022>

Jogszabályok

1993. évi LXXX. törvény a felsőoktatásról
1996. évi XLV. törvény a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények vezetőinek, oktatóinak és hallgatóinak jogállásáról
2011. évi XXXVI. törvény a Nemzeti Közszerológati Egyetem létesítéséről
2011. évi CXXXII. törvény a Nemzeti Közszerológati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról
2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
1278/2010. (XII. 15.) Korm. sz. határozat a Nemzeti Közszerológati Egyetem létrehozásáról

Egyéb dokumentumok

- A MAB 1997/4/XV/1. sz. határozata
A rendészeti felsőoktatás korszerűsítésének koncepciója (tervezet) (1994. május)
Az ISZ jegyzőkönyvei (2011. júniustól 2012. júniusig terjedő időszak)
Az RTF-parancsnok 15-1000/0012/035/95. sz. előterjesztése Vidus Tibor vezérőrnagynak, a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának (1996. január 17.)
Előterjesztés a Rendőrtiszti Főiskola (RTF) munkájáról (1996. október 15.)
Emlékeztető. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Közigazgatási Államtitkárság (2010. július 6.)
Intézkedés az intézményi akkreditációs eljárásra történő felkészülés feladatainak végrehajtásáról (1996. május 9.)
Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter 49.374/f/996-XIII. sz. átirata (1996. március)
Megállapodás Vidus vezérőrnagy és az RTF parancsnoka között (tervezet) (1996. május)
Összefoglaló beszámoló jelentés a Rendőrtiszti Főiskola 1994. évi munkájáról (1994. december 18.)

Ajánlott irodalom

- 20 éves a Rendőrtiszti Főiskola. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 1991.
Budaházi Árpád (szerk.): *Jubileumi Évkönyv. 40 éves a Rendőrtiszti Főiskola. 1971–2011.* Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2011.
Czéh György (szerk.): *Tények és képek a rendőrtisztképzés történetéből.* Budapest, BM Könyvkiadó, 1988.
Illés György (szerk.): *Jubileumi Évkönyv. 30 éves a Rendőrtiszti Főiskola. 1971–2001.* Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2001.
Tóth Nikolett Ágnes (szerk.): *45 éves a rendészeti felsőoktatás.* Budapest, Dialóg Campus, 2019. Online: <https://tudasportal.uni-nke.hu/tudastar-reszletek?id=123456789/6926>